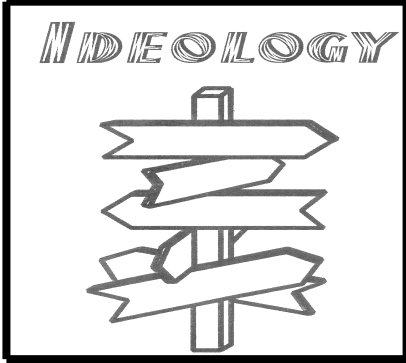

İdeolojilerin Sonu

İçeriği Yazan: [aziz](#) [1] Zaman: Paz, 29/01/2012 - 23:54

Yazar: Aziz KARAYEL

Geride bıraktığımız 20. yüzyıla ideolojik hareketler damgasını vurmuştur. 20. yüzyıl ideolojilerine bağlı insanların bunun için gerekirse öldüğü veya öldürdüğü bir çağ olarak akıllarda kaldı. Ancak doğu-batı bloğu duvarının yıkılmasıyla beraber ideolojiler de o duvarın altında kaldı.

Faşizm, komünizm gibi ideolojik kavramlar da 20. yüzyıldan hoş bir sada olarak kaldı.

Artık insanların büyük ideallere bağlanıp öldüğü veya öldürdüğü bir çağda değiliz. Eskiden iletişim araçları yetersiz olduğu için toplumlar “yoldan çıktıklarında” ülkemizdeki gibi askeri darbelerle yola getirilebiliyordu. Kitlemel iletişim araçları geliştikçe toplumlar daha kolay yönetilir ve yönlendirilebilir hale geldikçe askeri darbeler de bir yöntem olmaktan çıkmış ve o da 20. yüzyılın yöntemleri olarak kalmıştır.

Ancak ideolojilerin çöküşünü sadece duvara bağlamayız tabii ki. İdeolojik hareketler nihai sonlarının yozlaşma olduğunu göstermiştir insanlara. Eninde sonunda her ideolojik hareket yozlaşmış ve karşı oldukları düzenle çok farkları kalmamış hatta onunla uzlaşmıştır zaman zaman. Sonuçta görülmüştür ki ideolojik hareketlerin alt, militan kısmını “kandırılmışlar” üst lider kadrosunu da “menfaatçiler” oluşturmuştur. Bu ülkemizde 12 Eylül’de görülmüştür. Solcu ve sağcı gençleri eylemlere yöneltenler, daha sonra soluğu yurtdışında almıştır. 12 Eylülde idam edilenlerin hayat hikayelerine bakmanızı öneririm. Hepsi de gariban, halk çocuklarıdır ipe gidenlerin. İdam edildiklerinde arkalarından çok ses getirecek ailelere sahip değillerdir eğer araştırırsanız. İdeolojik hareketler göstermiştir ki tarih başından beri var olan alttakiler-üsttekiler kavramları tarihe karışmayacaktır. Alttakiler-üsttekiler düzenini yıkmak için yola çıkan sol hareketlerin içinde bile alttakiler-üsttekiler farkı ortaya çıkmış ve 12 Eylül’de de darağacına giden solcuların “alt sınıfı” olmuştur.

Ayrıca 21. yüzyılın dünyasında hayat, ideolojilerin penceresine sığmayacak kadar geniş bir çerçevede

ve yüksek bir hızda yaşıyor. Evet, hayat artık ideolojilerin penceresine sığmıyor. Bu kadar dar bir çerçevede yaşanmıyor. İstedığınız kadar ben şuyum, ben buyum deyin, eninde sonunda bir yerden açık vereceksiniz. Çünkü nehirleri tersine akıtamazsınız. Eninde sonunda ideolojilerin çizdiği çerçevenin dışına çıkmak zorunda kalacaksınız.

Hal böyle iken ideolojik hareketler çökme noktasına gelmiştir. İçinde yaşadığımız çağ ideolojik pencereleri kırdığı gibi ideolojik hareketlerin sicili de pek iyi değil insanlık gözünde gördüğünüz gibi. Size tavsiyem dostlarım, her ideolojiyi, okuyun, sorun, tartışın ama kesinlikle militanı olmayın. Gördüğünüz gibi tarih "kandırılanlar ve menfaatçilerle" dolu.

Aziz KARAYEL

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

Politika Dergisi Her Gönderilen Yazıyı Yayınlamak Zorunda Mı?

İçeriği Yazan: MAYAZİCİ Zaman: Pzt, 30/01/2012 - 13:42

İşkembe-i kübradan sallama bir yazı. İdeolojiler ölmüşmü? 1990'lı yıllardan beri dünya egemenlerinin çiğnediği ve artık çürümeye yüz tutmuş sakıza benziyor. Tükürün atın ağzınızdan artık bu sakızı!

"İdeoloji dediğimiz şey nedir? İdeoloji diyen, her şeyden önce fikir (idée) demektedir. İdeoloji, bir bütün, bir teori, bir sistem, hatta bazen yalnızca bir zihniyet oluşturan fikirlerin tümüdür.

Marksizm, bir bütünü biçimlendiren ve bütün sorunlar için bir çözüm yöntemi sunan bir ideolojidir. Cumhuriyetçi bir ideoloji, bir cumhuriyetçinin kafasında bulacağımız fikirlerin bütünüdür.

Ama bir ideoloji, yalnızca salt fikirlerin, her türlü duygudan ayrıldığı varsayılacak fikirlerin toplamı değildir (zaten bu, metafizik bir anlayıştır), bir ideoloji, zorunlu olarak, duyguları, gönül yakınlıklarını, hoşlanmazlıkları, umutları, korkuları vb. içerir. Proletarya ideolojisinde, sınıf savaşımının düşünceye dayanan öğeleri yanında, kapitalist düzenin sömürdüklerine karşı, "mahpuslara" karşı duyulan dayanışma duygularını da, isyan duygularını da, coşku ve hayranlık duygularını vb. buluruz. Bütün bunların hepsi bir ideolojiyi oluşturan şeylerdir.

Şimdi de ideolojik etken denen şeyi görelim: bu, ideolojiyi, bir neden olarak ya da etkileme yeteneğinde bir şey yapan bir güç olarak anlamaktır, ve bunun için de, ideolojik etkenin etkisinden söz edilir. Örneğin dinler, hesaba katmamız gereken birer ideolojik etkidir; hala önemli bir biçimde etken olan manevi bir güçleri vardır.

İdeolojik biçim denince ne anlaşılır? Bu deyimle, özelleşmiş bir alanda (bilim ve sanat alanında) bir ideoloji oluşturan, özel fikirlerden bir bütün anlatılır. Din, ahlak, ideolojik biçimlerdir; aynı şekilde, bilim, felsefe, edebiyat, sanat, şiir de ideolojik biçimlerdir.

Öyleyse, genellikle ideoloji tarihini, özellikle bütün bu biçimlerin rolünü incelemek istersek, bu incelememizi, ideolojiyi tarihten, yani toplumların yaşamından ayırarak değil, ideolojinin, etkenlerinin, biçimlerinin rolünü toplum içine yerleştirerek ve toplumdan yola çıkarak yürüteceğiz."(Alıntıdır.)

İdeolojiler yok demekle yok olmazlar!

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Çar, 01/02/2012 - 12:38

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Sayın Aziz Karayel'in "İdeolojilerin sonu" yazısının içeriği ne yazık ki kanıtsız, argümansız, klişe, basma-kalıp ve ön yargılı ifadelerle dolu. Aslında yazının içeriği neredeyse gereksiz; çünkü anlatmak istediğini zaten yazının başlığı olan "İdeolojilerin sonu" olarak iki sözcükle anlatmış.

Yazıda o kadar çok gerçek dışı, tutarsız ve ön yargılar var ki insan eleştiriyiyle hangisinden başlayacağını şaşıyor. Örneğin "Artık insanların büyük ideallere bağlanıp öldüğü veya öldürdüğü bir çağda değiliz." iddiasını ele alalım. Peki Afganistan'da, Irak'ta ölen milyonlarca masum insan niçin öldüler diye sormazlar mı insana? Bu insanları öldüren, yerinden-yurdundan eden ABD Başkanı Bush'un "Neo-Conservatizm" (Kısa yazılılık Neocon, Türkçesi "Yeni Muhafazakarlık") ideolojisi değil miydi? Bu haksız, aşağılık işkence, barbarca bombalama eylemlerin, emperyalist işgallerin temeli emperyalist ideoloji değil midir? Bütün bu alçakca emperyalist cinayetler 21. yy işlenmedi mi? Daha hala hergün Irak'ta , Afganistan'da, Afrika'da emperyalist egemenlik ideolojisi yüzünden bombalarla hergün onlarca insan parçalanıyor mu?

Veya "Neoliberalizma" ideolojisini ele alalım. Bugün dünyada her üç saniyede bir insan, özellikle çocuk açlıktan ölmektedir. Bu senede toplam 8,8 milyon insan eder. Neden çünkü artık insanların beslenme, barınma, sağlık ve diğer yaşamsal tüm sektörler "Neoliberalizm" ideolojisi gereği özelleştirilerek dev sermayedarların, bu ürünlerden milyarlar kazanan iğrenç spekülâtörlerin, vicdansız büyük tefeci ve tüccarların eline geçmiştir.

Evet, belki "Faşizm" kavramı olarak çok kullanılmıyor, ama Türkiye'de temel hak ve özgürlüklerin hemen her gün çiğnendiği bir gerçek değil midir? Silivri bir toplama kampı olmamış mıdır? Ülkemizde milletvekilleri, gazeteciler, parti liderleri, subaylar saçma sapan iddia ve gerekçelerle hapishaneleri doldurmuyor mu? Ülkemizde adalet ve hukuk, hırsızları, yolsuzları korurken, onların peşine düşen savcılardan hesap sorar hale gelmedi mi? Bu nedir? Bu bir baskı rejimi, bir polis devleti veya üzeri sahte bir "ileri demokrasi" ile örtülü faşizm değil midir?

Komünizm ideoloji de bitmişmiş(!). Sayın Aziz Karayel; 25 senedir yıllık ortalama % 10 ile ekonomik büyüyen, bu çok kısa zamanda dünyanın iki nolu dev sanayi ülkesi haline gelen Çin Halk Cumhuriyeti'nin Anayasasında "Çin Halk Cumhuriyeti'nin ana hedefinin Komünizm" yazılı olduğunu acaba biliyor mu?

Evet sosyalizm ve komünizm ideolojisinin SSCB ve Doğu Avrupa'daki uygulamaları iflas etti. Bunun çok çeşitli nedenleri var. En başta bu ülkelerde sosyalist pazar ekonomisi ve demokrasi anlayışının YANLIŞ yorumlanmasından kaynaklandı. Fakat emperyalist dünyanın bu ülkeleri kuşattığını, onlara sürekli boykot uyguladıklarını, onları kasıtlı olarak bilimsel yeniliklerden ve teknolojiden mahrum bırakıldıklarını, silahlanma yarışına zorladıklarını da unutmamak gerekir.

Bana göre Sayın Aziz Karayel'in kendi ideolojisi ise 'Üstekiler "menfaatçiler", alttakiler "kandırılmışlar"' cümlesinde ifadesini bulan, "Bu dünya böyle gelmiş böyle gider" anlamındaki "Kadercilik"tir. Hayır, ne bu açlık, ne bu çevre kirliliği, iklim bunalımı, ne emperyalist baskılar, sömürü ve sömürgecilik ebedidir! Her mücadelenin çeşitli aşamaları vardır. Dünyanın en güçlü futbol takımları bile her zaman galip gelemeyizler, bazen berabere kalır, bazen de yenilirler. Ama uzun erimde iyi, hazırlıklı, mücadeleci takımlar istikrarlı gidişleriyle uzun bir maraton olan liglerinde şampiyon olurlar. Dünya insanlık tarihinde bir kaç on yıllık süre, bir lig maratonun göre bir kaç dakika bile değildir. Genel olarak tarih ilerici insanlığın lehine değişmektedir. Bu nedenle bu tarihe aktif katılmak her sorumlu yaşayan insanın görevidir.

Sayın mcagrici Irak'ta

İçeriği Yazan: aziz Zaman: Cts, 04/02/2012 - 17:49

Sayın mcagrici

Irakta ,Afganistanda ölen insanlar,belli bir ideolojinin pençesinde orada ölmüyorlar."Vatan" kavramı için ölüyorlar.Tıpkı kurtuluş savaşında vatani için ölen insanları sanki "Kemalist" ideoloji için öldüklerine kendinizi inandırdığınız gibi burada da yaman bir çelişki içindesiniz.Vatan sevgisinin bir ideolojisi yoktur.Sosyalist de liberal de Kemalist de vatanını sevebilir.Vatan için savaşma hiçbir ideolojinin tekelinde değildir.George W Bush neo-conservative ideolojiye sahip olabilir.Ama onu İrağa saldırmaya iten bu dersiniz buna sadece gülünür.ABDyi ayakta tutan savaş ekonomisi her 10-15 yılda bir ABDyi savaşa sokmuştur.Irak savaşı da bunun bir tezahürüdür.Tıpkı Vietnam,1.körfez savaşı,Somali bugün Libya gibi vs... gibi.Tabii tek etken bu da değildir.Petrol,İsrailin güvenliği vs... de sayılabilir.

Neoliberalizma!Hah tam da dediğime gelmişsiniz.Aynen işin özü paradır.Daha çok kazanamak vs...dir.Bir ideoloji yoktur burada da yani.

Ergenekon tutuklamalarıyla ilgili yazdıklarınızın benim yazımla bir ilintisini bulamadım.Ama isterseniz bu konuyu başka bir başlık altında sabah kadar tartışabiliriz.

Komünizm bitmişmiştir evet.Aynen öyle.Dediğiniz Çinin anayasasında öyle yazması neyi değiştiriyor acaba?Türkiyenin de anayasasında demokratik,laik,sosyal,hukuk devleti yazıyor.Türkiyede bunların hangisi var?

Sayın mcagrici burada ek olarak Türkiyede 4 büyük dedikleriniz dışında kimse şampiyon olmuyor.İspanya,İngiltere ve İtalyada da böyle :)Bilginiz olsun....

SAYIN MAYAZİCİÇok hızlı bir

İçeriği Yazan: aziz Zaman: Cts, 04/02/2012 - 18:03

SAYIN MAYAZİCİ

Çok hızlı bir çıkış yapıp sonunu getiremeyen bir yarış atı gibisiniz.Başlangıçtaki hızlı girişinizden bir şey söyleyeceğinizi zannettim.Ama hiçbir şey söylememişsiniz.

Bir yorumdan çok birilerine birşeyler bildiğinizi kanıtlama çabasındaki yazınızda açıkcası benim yazımdaki saptamalara karşılık gelebilecek birşey bulamadım.Modası geçmiş içi boş Marksizm propagandası yapmakta özgürsünüz tabii ki.Ancak yeri burası değil gibi geldi bana.

SAYIN MCAGRİCİ

Irakta ,Afganistanda ölen insanlar,belli bir ideolojinin pençesinde orada ölmüyorlar."Vatan" kavramı için ölüyorlar.Tıpkı kurtuluş savaşında vatani için ölen insanları sanki "Kemalist" ideoloji için öldüklerine kendinizi inandırdığınız gibi burada da yaman bir çelişki içindesiniz.Vatan sevgisinin bir ideolojisi yoktur.Sosyalist de liberal de Kemalist de vatanını sevebilir.Vatan için savaşma hiçbir ideolojinin tekelinde değildir.George W Bush neo-conservative ideolojiye sahip olabilir.Ama onu İrağa saldırmaya iten bu dersiniz buna sadece gülünür.ABDyi ayakta tutan savaş ekonomisi her 10-15 yılda bir ABDyi savaşa sokmuştur.Irak savaşı da bunun bir tezahürüdür.Tıpkı Vietnam,1.körfez savaşı,Somali bugün Libya gibi vs... gibi.Tabii tek etken bu da değildir.Petrol,İsrailin güvenliği vs... de sayılabilir.

Neoliberalizma!Hah tam da dediğime gelmişsiniz.Aynen işin özü paradır.Daha çok kazanamak vs...dir.Bir ideoloji yoktur burada da yani.

Ergenekon tutuklamalarıyla ilgili yazdıklarınızın benim yazımla bir ilintisini bulamadım.Ama isterseniz bu konuyu başka bir başlık altında sabaha kadar tartışabiliriz.

Komünizm bitmişmiştir evet.Aynen öyle.Dediğiniz Çinin anayasasında öyle yazması neyi değiştiriyor acaba?Türkiyenin de anayasasında demokratik,laik,sosyal,hukuk devleti yazıyor.Türkiyede bunların hangisi var?

Sayın mcagrici burada ek olarak Türkiyede 4 büyük dedikleriniz dışında kimse şampiyon olmuyor.İspanya,İngiltere ve İtalyada da böyle :)Bilginiz olsun....

aziz'e yanıt

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Paz, 05/02/2012 - 17:45

Sayın aziz, sizinle bu tartışmada anlaşabilmemizin ön koşulu, "ideoloji" kavramı üzerinde birleşebilmemizdir. Sayın M.A. Yazıcı da yazınızla ilgili yorumunda haklı olarak aynı hususa, yani "ideoloji" kavramına dikkat çekmektedir.

"İdeoloji" kavramı Yunanca'da "fikir öğretisi" anlamında kullanılır. Yani İdeoloji kendi içinde tutarlı ve sistemli düşünceler veya fikirler bütünlüğü veya Düşünce akımı demektir.

Bu tanıma göre Afgansitan'da ve Irak'ta ölen kişiler "Vatanseverlik" (veya Ulusalılık=Milliyetçilik=Patriotism) uğruna ölmekteler. Tıpkı atalarımızın da vatanımız Türkiye için emperyalist güçlere savunmasında şehit düşmeleri gibi). Vatanseverlik, ulusalcılık veya latince patriotism de bir ideolojidir. Vatanına, ulusuna bağlılık fikridir.

Konumuz, 'Liberalizm'in özünün "para" olup olmadığı değil, ideolojilerin "son" bulup bulmadığıdır. Liberalizm de bir ideolojidir. Özü de sizin yazdığınız gibi "para" değildir. Liberlizmin türkçe karşılığı "Özgürlükcülük" demektir. Liberalizm ideolojisi 19. yy Avrupa kıtasında kapitalizmin gelişimi ile birlikte yayılmış, toplumsal yaşamın ekonomi ve siyasetine damgasını vurmuştur.

Liberalizm ideolojisinin amacı, üretim araçlarının özel sahipleri olan kapitalistlerin, yani sanayici, bankacı veya tüccarların, devletin müdahalesi ve kural koyması, sınırlaması olmaksızın ÖZGÜRCE iş yapacak toplumsal siyasal koşulların yaratılmasıdır. Kısaca Liberalizm, ekonomiye devlet veya kamu müdahalesi istemez. Sloganları "Bırakın yapsınlar, bırakın geçsinler"dir.

Bu ideolojinin günümüz verziyonu "Neoliberalizm"dir. Yani Liberalizm, Neoliberalizm olarak Çağımızda 1980'li yılların başından itibaren Birleşik Krallık Başbakanı Margret Teacher ve ABD başkanı Ronald Reagan tarafından yeniden güncelleştirilmiştir.

Türkiye'de Neoliberalizm 1980 askeri faşist darbesi yapılarak 24 Ocak kararları olarak uygulanmaya başlanmıştır. Neoliberalizm "Küreselleşme" süreci altında tüm dünyaya yayılmaktadır. Neoliberalizmin özü, kapitalist ülkelerde "Keynes"cilik olarak adlandırılan Kamu işletmeciliğini (Türkiye'de Karma Ekonomi) tasfiye edilerek bütün sektörlerde özel mülkiyete dayalı kapitalist işletmeciliğini yerleştirmektir. Bugün Türkiye'de 9,5 yıldır AKP iktidarının ekonomi politikası işte bu

"Neoliberalizm"dir. (2008/2009 Kışı TEKEL işçileri mücadelesini anımsayalım)

Dünya'da ne sosyalist ne de komünist ideoloji bitmiştir. Yer yüzünde açlığa, yoksulluğa, haksızlığa, hukuksuzluğa, sömürüye ve baskıya son verecek en adil düzen FİKRİ hala Sosyalizm dir. İnsanlık bu düzene erişene kadar bu fikirler ölmez! Sadece Çin'de değil, Latin Amerika kıtasında Küba, Venezuealla, Bolivya vs. da sosyalizm yolunda ilerlemektedirler. Belki siz ilgilenmediğiniz için "yok" kabul ediyorsunuz.

Son cümle; bu dünyada her şey geçicidir. Bir zamanların en büyük, en muhteşem imparatorlukları olan Roma ve Osmanlı imparatorlukları şimdi sadece tarih kitaplarının tozlu sayfalarında vardır. ABD ve AB emperyalist devletlerinin de sonu kaçınılmaz olarak böyle olacaktır. Saygılarımla..

Sayın MCAGRİCİLütfen vatani

İçeriği Yazan: aziz Zaman: Pzt, 06/02/2012 - 20:20

Sayın MCAGRİCİ

Lütfen vatani ideolojiye sıkıştırmayın.Peki ben" patriotist,ulusalci,milliyetçi" falan değilim,ama ülkemi seviyorum diyen adamı nereye koyacağız?Sen vatanını sevmiyorsun o zaman deme hakkı kime ait?Ulusalcı olmayanlar vatanını sevmiyor mu diyeceğiz o zaman?İnsanlar ideoloji dediğiniz şey ortaya çıkmadan çok önce "Ev,toprak,vatan" kavramlarına sahipti.Frigler,İyonyalılar vs... acaba vatanlarını savunup yokolurken bir ideolojiye mi sahipti?

Liberalizm, dediğiniz güçlerin çıkarına uymasa ve "kar" getirmese o da tarihin karanlıklarında yerini alacaktı.Onu savunanlar onu bir "araç" görüyor.Sizin gibi "amaç" görmüyor.

Haklısınız.Herşey geçici.ABD VE AB gidecek,yerini başka bir emperyalist alacak.Sadece isim değişecek yani

Aslında demek istediğim şuydu bu yazıda: "Fikirler tabii ki hiç bir zaman ölmez.Ancak 60lı ve 70li yıllardaki gib insanlar ideolojileri bir yaşam biçimi gibi yaşamıyor.İş sadece kafada.Eylemsel,pratikte bir şey kalmadı artık.Çünkü eyleme geçmek için iyi sicili olan bir ideoloji görmüyorlar"

Demek istediğim basitçe buydu.Saygılar.....

- [Tarih](#) [2]

Kaynak URL (29/04/2024 - 21:03 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/ideolojilerin-sonu>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/aziz>

[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>

